

Aan
de gemeenteraad

Datum 17 april 2024
Zaaknummer 2024-0040245
Betreft Beleidskader cameratoezicht

Vergadering van

Portefeuillehouder: Wouter Kolff
Begrotingsprogramma: Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Veiligheid & Kabinet
Auteur: Daimy Lingen
E-mail: d.lingen@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Daimy Lingen
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De raad heeft middels artikel 2:77 Algemene plaatselijke verordening Dordrecht (hierna: APV) de bevoegdheid aan de burgemeester gegeven om overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet camera's te plaatsen voor een bepaalde duur ten behoeve van de handhaving van de openbare orde op een openbare plaats.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Op 29 feb jl. zijn de leden van de driehoek geïnformeerd over het nieuwe beleidskader cameratoezicht 151c Gemeentewet. In dit beleidskader wordt ingegaan op het wettelijk kader en de voorwaarden, de procedure, evaluatie en betrokken partijen. Dit beleidskader richt zich uitsluitend op cameratoezicht in de openbare ruimte conform artikel 151c van de Gemeentewet en artikel 2:77 APV.

Wat is de te delen informatie?

Sinds 2002 maakt cameratoezicht deel uit van het straatbeeld van Dordrecht. Door de jaren heen is het aantal camera's en locaties toegenomen. In januari 2024 telde de gemeente 47 camera's in de openbare ruimte. Inwoners en partners dienen steeds vaker het verzoek in om camera's te plaatsen voor de handhaving van de openbare orde. Echter, het instellen van een cameratoezichtgebied vindt pas plaats na zorgvuldige afweging, in aanvulling op andere maatregelen en alleen voor een tijdelijke periode. Dit heeft er o.a. aan bijgedragen om het beleidskader op te stellen, waarin actuele richtlijnen staan die meer inzicht geven in de manier waarop een cameratoezichtproject gestart, verlengd, gewijzigd of gestopt kan worden. Het beleidskader geeft ook inzicht in de voorwaarden die gelden voor het inzetten van cameratoezicht. Concreet gaat het beleidskader in op de volgende onderwerpen:

1. Wettelijke grondslag, voorwaarden en DPIA

Uit de wettelijke kaders komen de volgende algemene principes en voorwaarden naar voren:

- De inzet van cameratoezicht is in het belang van de handhaving van de openbare orde;
- De inzet van cameratoezicht voldoet aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit;

Datum 17 april 2024
Zaaknummer 2024-0040245

- De inzet van cameratoezicht geldt voor een (beperkt) openbaar gebied en een afgebakende periode;
- De aanwezigheid van cameratoezicht is kenbaar voor iedereen die de openbare plaats betreedt waar het cameratoezicht plaatsvindt;
- De periode waarin daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van de camera's en de periode waarin met de gemaakte beelden rechtstreeks worden beken wordt vastgesteld na overleg met de officier van justitie;
- De camerabeelden mogen maximaal vier weken worden opgeslagen.

Cameratoezicht en privacy bijten elkaar per definitie. Voorafgaand aan het instellen van nieuwe cameragebieden is het verplicht om een 'data protection impact assessment' (DPIA) uit te voeren. Dit is een instrument om de privacyrisico's in kaart te brengen en te beperken. De politie is verwerkingsverantwoordelijke van de camerabeelden, dus de politie stelt de DPIA op.

2. Vormen van cameratoezicht

Bij de afweging voor het plaatsen van camera's wordt afhankelijk van de problematiek, het te bereiken doel en de aard van het gebied een keuze gemaakt tussen langdurend en kortdurend cameratoezicht en vaste en flexibele camera's:

- Langdurend cameratoezicht wordt ingezet indien met grote regelmaat en terugkerend ongeregelheden plaatsvinden zoals geweldsincidenten, overlastproblematiek en waar een verhoogde kans is op verstoring van de openbare orde. Langdurend cameratoezicht is voor maximaal 3 jaar.
- Kortdurend cameratoezicht wordt ingezet indien naar verwachting het openbare orde probleem in een kort tijdbestek kan worden opgelast. Hiermee wordt bedoeld een periode van minimaal 1 maand en maximaal 10 maanden. Bij een ernstige verstoring van de openbare orde, bijvoorbeeld een schietincident of een incident met een explosief, kan de burgemeester met spoed kortdurend cameratoezicht inzetten.
- Met het begrip 'vast' wordt bedoeld dat de camera's nagelvast zijn bevestigd en dat een compleet netwerk opgezet is. Het uitgangspunt van langdurend cameratoezicht is dat we hiervoor vaste camera's gebruiken.
- Flexibele camera's zijn mobiele camera units (MCU) die makkelijk verplaatst kunnen worden. Hiermee kan worden gereageerd op veranderende problematiek.

3. Tussendoelen cameratoezicht

Voor alle cameratoezichtprojecten wordt vooraf bepaald wat het tussendoel is. Het tussendoel bepaalt hoeveel camera's nodig zijn, welke plekken in beeld moeten komen en op welke tijdstippen er rechtstreeks naar de beelden moet worden gekeken met welke uitkijkinstructies. In het beleidskader zijn de volgende tussendoelen opgenomen: veiliger

gevoel, voorkomen van incidenten, incidenten de-escaleren en opsporing strafbare feiten.

4. Starten, verlengen, wijzigen of stoppen van een cameratoezichtproject

In het beleidskader is onderscheid gemaakt tussen verschillende stappen van een cameratoezichtproject. Het besluit om cameratoezicht in te stellen start met het opstellen van een plan van aanpak. Team Veiligheid neemt de regie voor het opstellen van dit plan. Input wordt geleverd door de politie, handhaving, wijkmanagers en evt. andere professionals. Tijdens een cameratoezichtproject kan het voorkomen dat wijzigingen doorgevoerd moeten worden. In het beleidskader is vastgesteld op welke manier het cameragebied, de duur, de doelstellingen, het aantal camera's en/of cameraposities gewijzigd kan worden. Daarnaast is het van belang een cameratoezichtproject te beëindigen als uit de evaluatie blijkt dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden. In het beleidskader is omschreven dat zes maanden voor het aflopen van een cameratoezichtproject een evaluatie wordt uitgevoerd. Team Veiligheid adviseert de burgemeester op basis van de uitkomsten van de evaluatie. De burgemeester bespreekt de uitkomst in de lokale driehoek en neemt daarna het besluit om cameratoezicht wel/niet te verlengen.

5. Evaluatie cameratoezicht

Publiek cameratoezicht heeft een tijdelijk karakter. In Dordrecht worden alle gebieden waar cameratoezicht ingezet is geëvalueerd. In het beleidskader is een werkwijze beschreven hoe we in Dordrecht willen evalueren. Bij deze wijze gaat het er om of de noodzaak en wenselijkheid van cameratoezicht nog bestaat. Dit kan getoetst worden door het evalueren van de tussendoelen. Binnen elk tussendoel worden meerdere indicatoren afgezet tegen gemiddelden van alle cameragebieden met hetzelfde vooraf vastgestelde tussendoel. Per tussendoel wordt vervolgens gekeken of de meerderheid van de indicatoren erop duidt dat het gebied positieve of negatiever scoort dan het gemiddelde van alle cameragebieden met dezelfde tussendoelen. Als een gebied positiever scoort dan gemiddeld, is dat een indicatie dat het cameratoezicht niet (meer) proportioneel is. Een negatievere score dan gemiddeld indiceert dat het cameratoezicht in het gebied wel proportioneel is. De burgemeester gebruikt de evaluatie om per gebied te beslissen of het cameratoezicht in de huidige vorm wordt gehandhaafd of wijzigingen behoeft.

6. Betrokken partijen

Effectieve samenwerking tussen verschillende partijen is essentieel voor succesvol cameratoezicht in Dordrecht. Het is belangrijk dat alle betrokken partijen een duidelijk beeld hebben van elkaars rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen. In het beleidskader cameratoezicht zijn de verschillende rollen beschreven van de gemeenteraad, de burgemeester, de gemeente, de politie en het Openbaar Ministerie.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Deze zomer eindigen de aanwijzingsbesluiten voor de huidige cameratoezichtgebieden. Aan de hand van de beschreven evaluatie in het

Datum 17 april 2024
Zaaknummer 2024-0040245

beleidskader evalueren we alle cameragebieden voor 1 juni 2024. Hierna kan de burgemeester bepalen of het cameratoezicht wordt gecontinueerd of niet. Daarnaast heeft de politie aangegeven dat zij het zeer waardevol vinden om nieuwe cameragebieden te onderzoeken. We gaan met de betrokken partijen aan de slag om de potentiële cameratoezichtgebieden te toetsen zoals beschreven in het beleidskader.

Bijlage

- *Beleidskader cameratoezicht ter handhaving van de openbare orde in Dordrecht. Artikel 151c Gemeentewet.*